

АКАДЕМІК В.Ф. ЧЕХУН ПРО СУЧАСНИЙ СТАН ДОСЛІДЖЕНЬ У ГАЛУЗІ ОНКОЛОГІЇ

Онкологія є однією з провідних галузей в сучасній світовій та українській науковій і практичній медицині. До того ж, онкологічні захворювання становлять проблему не лише для медико-біологічної сфери, а й для соціальної. Про труднощі та перспективи онкологічних досліджень в Україні розповів в одному з випусків передачі «Культ особи» на радіостанції «Промінь» директор Інституту експериментальної патології, онкології і радіобіології ім. Р.Є. Кавецького НАН України академік НАН України Василь Федорович Чехун.

Інститут експериментальної патології, онкології і радіобіології ім. Р.Є. Кавецького НАН України є єдиною установою, що представляє нашу державу в Європейському співтоваристві протиракових інститутів. Українські науковці (в тому числі співробітники зазначеного інституту) пропонують до впровадження такі розробки, як протипухлинна вакцина, фотодинамічна й сорбційна детоксикація, різноманітні вдосконалені системи діагностики та застосування модифікаторів для оптимізації терапії. Однак нині існує суттєвий розрив між сучасними знаннями й можливостями, з одного боку, та реальним ринковим запитом на наукові розробки з іншого, – зазначив академік В.Ф. Чехун. Він переконаний, що вітчизняні онкологічні центри технологічно та ідеологічно не поступаються зарубіжним (зокрема європейським та американським), однак відчувають брак сучасного менеджменту й системи впровадження розробок. Упоратися ж із вирішенням проблеми впровадження розробок вчені не зможуть самотужки, а отже, потребують підтримки з боку держави.

Відповідаючи на запитання ведучих передачі та радіослухачів, академік В.Ф.Чехун пояснив причини утрудненої діагностики ракових захворювань і підкреслив, що за зовнішніми ознаками здійснити диференціацію клітин на нормальні та пухлинні неможливо. До того ж, уявлення про нібито потрібність ракових клітин для організму є хибним: не слід плутати небезпечні утворення з онкогенами – нормальними фізіологічними клітинами, що призначені для здійснення програмування клітинного розвитку та забезпечення проліферативного процесу, тобто процесу розмноження клітин при загоєнні ран. Якщо розмноження онкогенів припиняється одразу по загоєнні, то

трансформовані клітини (перероджені з нормальних у ракові) продовжують розвиватися й надалі.

Що стосується винайденої науковцями Інституту експериментальної патології, онкології і радіобіології НАН України протипухлинної вакцини, то в Україні виникли проблеми з її використанням у медичній практиці, оскільки воно не передбачене наявними стандартами і не закріплене на законодавчому рівні. Дискусія щодо застосування такого додаткового засобу терапії триває впродовж останніх 10-ти років. Дана вакцина запобігає виникненню не так самої хвороби, як метастазів – тієї складової пухлинного процесу, що й завдає серйозної шкоди здоров'ю пацієнта або навіть призводить до його смерті. Інноваційність вакцини полягає в тому, що вона починає надзвичайно ефективно працювати в організмі хворого на тому етапі, коли відбулася адаптації (втрата чутливості) пухлини до хіміопрепаратів. Оскільки зазначений засіб виготовляють із субстанції самої пухлини, це допомагає організмові розпізнавати шкідливі агенти та знищувати їх.

Крім того, в ефірі радіопередачі академік В.Ф. Чехун розповів про своє дитинство й родину, про значення творчого натхнення та знань у науковій діяльності, зв'язок своєї дисертації на здобуття ступеня кандидата медичних наук із наслідками аварії на Чорнобильській АЕС, мотиви, що спонукали його обрати медицину, про субординацію і дружбу в колективі очолюваного ним інституту, самовипробовування, про пацієнтів, які є живими медичними енциклопедіями, а також про те, якими книгами захоплюється і кого вважає своїм учителем.

Докладніше про досягнення української онкології загалом і життя та наукові здобутки академіка В.Ф. Чехуна зокрема – у випуску передачі «Культ особи» радіостанції «Промінь»

<http://schedule.nrcu.gov.ua/schedule/play-archive.html?periodItemID=741896>

Матеріали опублікували: Прес-служба НАН України